

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 in njeno izvajanje

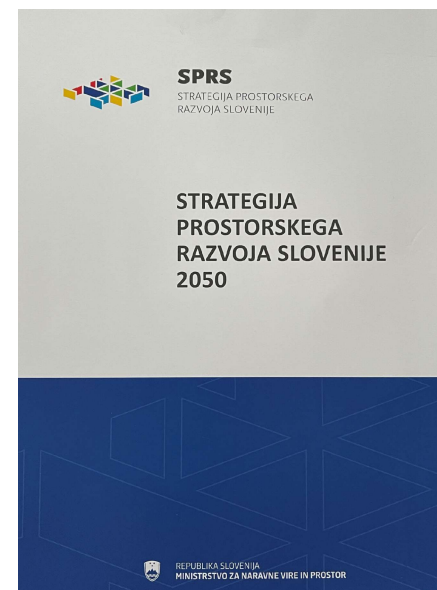
Izobraževanje o tleh v prostorskem
načrtovanju

ZAPS, 17. januar 2024

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050

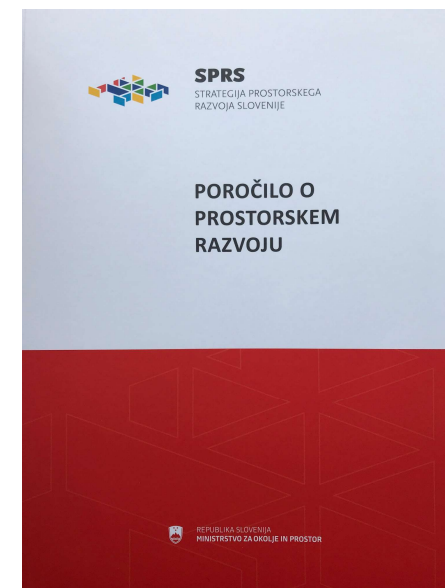
- Temeljni nacionalni dokument, ki opredeljuje smer prostorskega razvoja naše države
- Izhodiščni prostorski dokument za izvajanje ukrepov teritorialne kohezije na ozemlju Slovenije.
- Sprejem v Državnem zboru RS, 28. junija 2023 (Uradni list RS, št 72/23)
- Strateški prostorski akt (+ program za izvajanje Strategije, RPP, OPP)
- Državi prostorski red, Uredba o državnem prostorskem redu
- Razvojni dokumenti po posameznih področjih in dejavnostih ne smejo biti v nasprotju s Strategijo.
- Hierarhija PA, prostorski izvedbeni akti ne smejo biti v nasprotju s prostorskimi strateškimi akti.

Poročilo o prostorskem razvoju

- Spremljajoči dokument SPRS 2050 ob njenem sprejemu (2016, 2021)
- Sprejem na Vladi vsaka 4 leta + seznanitev DZ RS
- Vsebina: analiza stanja in smernic prostorskega razvoja, analiza izvajanja Strategije in drugih prostorskih aktov in predlogi;
- Kazalniki iz sistema spremljanja stanja prostorskega razvoja, kazalniki izvajanja SPRS2050
- Naslednje poročilo 2025
- Poročilo o prostorskem razvoju tudi na lokalni ravni

SPRS2050: Razvojni trendi

- neenakomeren urbani razvoj - pritiski suburbanizacije ob avtocestnem križu in praznjenje središč;
- razpršena gradnja in razvrednotena območja;
- razvejano cestno omrežje, a neučinkovita in nekonkurenčna dostopnost z JPP;
- zastarelo železniško omrežje;
- povečevanje tranzita, predvsem cestnega;
- prestrukturiranje podeželskega prostora;
- slaba sistemska rešitev varstva kmetijskih zemljišč;
- manko regionalne ravni prostorskega načrtovanja;
- manko ustreznih kadrov in nepovezano delovanje sektorjev;

SPRS2050: Izzivi prostorskega razvoja

- demografske spremembe;
- podnebne spremembe z regionalno specifičnimi vplivi;
- zmanjševanje energetske odvisnosti Slovenije od fosilnih goriv in prehod v nizkoogljično družbo;
- globalizacija gospodarstva;
- digitalizacija in razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologij;
- nova vloga mest;
- zmanjševanje naravne ohranjenosti, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti;
- zmanjševanje prepoznavnosti naselij in krajine;
- povezovanje v čezmejnem in širšem makroregionalnem prostoru.

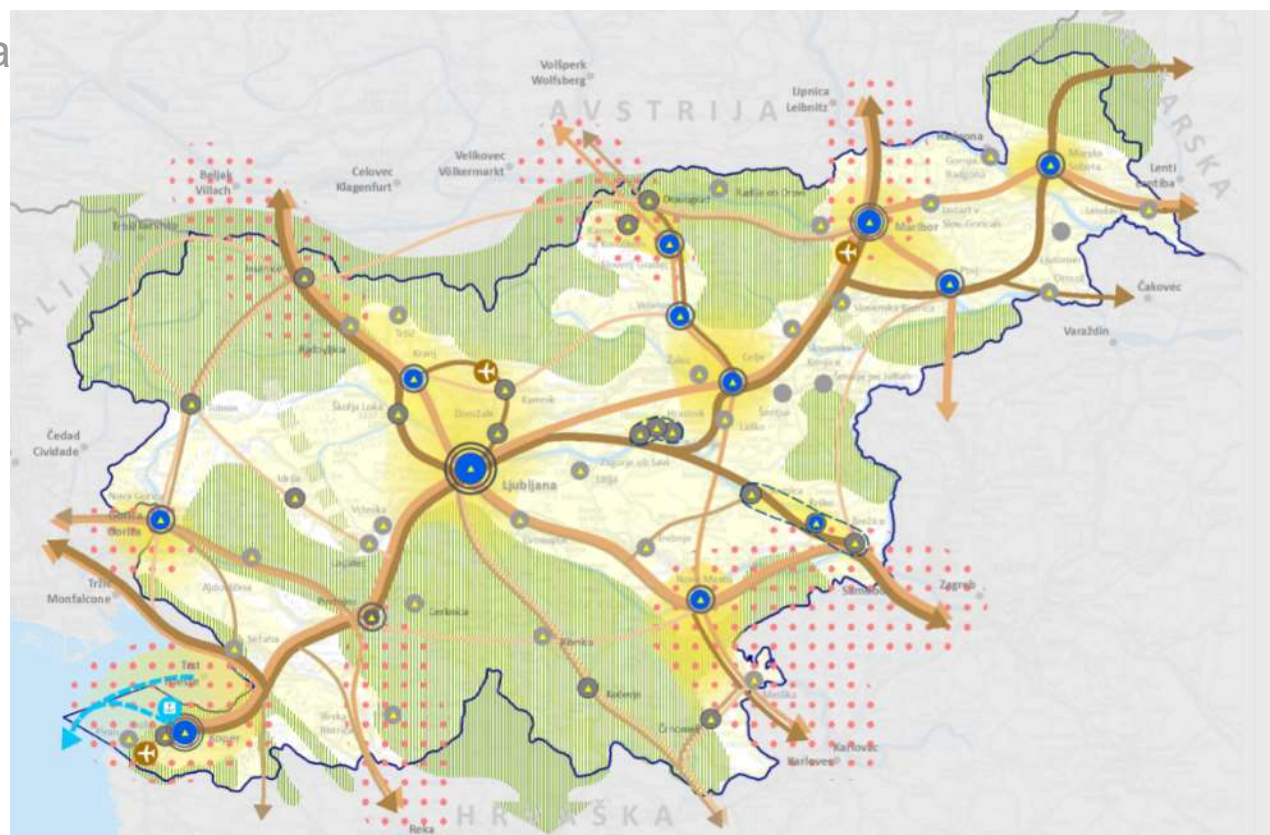
SPRS2050: Cilji prostorskega razvoja

- C1 Vzpostaviti ustrezne razmere za prehod v podnebno nevtrarno družbo
 - P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij.
 - P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov.
 - P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.
- C2 Doseči mednarodno konkurenčnost slovenskih mest
 - P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopnih točk in funkcionalno povezati mesta znotraj širših mestnih območij.
 - P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti
- C3 Zagotoviti kakovost življenja na urbanih in podeželskih območjih
 - P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v slovenskih mestih.
 - P7: Spodbuditi celovito prenovo vseh naselij v državi.
 - P8: Izboljšati odpornosti naselij na podnebne spremembe.
- C5 Odpornost in prilagodljivost prostora na spremembe
 - P12: Izboljšati odpornost prostora.
 - P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor.
 - P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozavestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.
- C4 Okrepiti prostorsko identiteto
 - P9: Uvrstiti merilo prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja prostora.
 - P10: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete.
 - P11: Ozavestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.

SPRS2050: Koncept prostorskega razvoja

- Policentrični urbani sistem in širša mestna območja
- Razvojni koridorji in vozlišča
- Zelena infrastruktura
- Podeželje, obmejna in gorska območja

SPRS2050: Usmeritve

- **Splošne usmeritve za prostorski razvoj** - usmeritve za urejanje in razvoj naselij, območij za dolgoročni razvoj naselij, za stanovanjsko oskrbo in načrtovanje pomembnejša družbene infrastrukture; za osnovno oskrbo in nakupovalna središča, prometne površine
- **Usmeritve za urbani razvoj**, središča in širša mestna območja pri čemer podajajo vlogo konkretnih središč in širših mestnih območij;
- **Usmeritve za razvoj podeželja** – vključuje razvoj podeželskih naselij in gospodarjenje z naravnimi viri;
- **Usmeritve za zeleno infrastrukturo** na regionalni in lokalni ravni;
- **Usmeritve za posebna območja in področja**, kot npr: Usmeritve za razvoj morja in obala, Usmeritve za ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti naselij in krajine, Usmeritve za zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine ...

SPRS2050: Usmeritve za oblikovanje javnih politik

- Razvoj prometne infrastrukture, izpostavljena je trajnostna mobilnost
- Energetska infrastruktura – izpostavljen prehod v nizkoogljično družbo
- Prehod v digitalno družbo
- Oskrbo z mineralnimi surovinami
- Ohranjanje narave
- Varstvo kulturne dediščine
- Turizem
- Razvoj podeželja, kmetijstva in ribištva
- Obrambne dejavnosti
- Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Ravnanje z odpadki

SPRS2050: Izvajanje strategije

- prostorski instrumenti
- povezovanje med sektorskimi in prostorskimi instrumenti
- upravljavski ukrepi
- ugotavljanje, da razvojni dokumenti niso v nasprotju s Strategijo
- krepitev strokovne usposobljenosti
- vzpostavitev strukture v podporo odločanju

SPRS2050: Spremljanje uspešnosti izvajanja strategije

- Kazalniki z določenimi želenimi in ciljnimi smermi razvoja
- Spremljanje doseganja ciljev strategije
- Poročilo o prostorskem razvoju (vsaka 4 leta)
- Kazalniki, ki se nanašajo na tla:

C3: kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju	Zelene površin	Dostopnost javnih (javno dostopnih) zelenih površin (za urbana naselja): 5 min hoje (300 m) do javne zelene površine v velikosti > 0,5 ha strnjene in zaokrožene območja oziroma 15 min hoje (900 m) do javne zelene površine v velikosti > 1 ha strnjene in zaokrožene območja Cilj: ustrezna dostopnost do zelenih površin za vse prebivalce
	Javne odprte in zelene površine	Delež javnih odprtih in zelenih površin v naselju (za urbana naselja) Cilj: vsaj 40 % ureditvenega območja naselja

C1: vzpostaviti pogoje za prehod v podnebno nevtravno družbo		
	Raba zemljišč	Površina stavbnih zemljišč na prebivalca v občini Želeni trend: zmanjševanje

C4: prostorsko okrepiti identiteto	Razvrednotena območja	Delež površin razvrednotenih območij po naseljih Želeni trend: zmanjševanje
	Raba zemljišč	Neto letna rast površin pozidanih zemljišč Želeni trend: zmanjševanje neto letne rasti pozidanih zemljišč do 0 % v letu 2050
	Ekološka povezljivost	Opredeljeni zeleni sistemi regij v RPP Cilj: zeleni sistem regij opredeljen v vseh RPP

C5: izboljšati odpornost in prilagodljivost prostora na spremembe		
	Poplavna območja	Število in delež prebivalcev na poplavno ogroženih območjih Želeni trend: zmanjševanje števila prebivalcev
	Plazovita območja	Število in delež ogroženih prebivalcev na plazovitih območjih Želeni trend: zmanjševanje števila prebivalcev

Prenos SPRS2050 v prakso

- Prostorski akti različnih ravni: državna (načrt za izvajanje strategije, akcijski program, državni prostorski načrti, Državni prostorski red), regionalni prostorski plani, lokalni prostorski akti (OPP, OPPN) – ki sledijo usmeritvam SPRS2050
- Javne politike, oblikovane v skladu z usmeritvami strategije
- Strokovne podlage (64. in 65. člen ZUreP-3): analize stanja in prostorskih potreb, urbanistična zasnova z zelenim sistemom naselja in krajinska zasnova
- Poročilo o stanju PR na lokalni ravni
- Usklajenost med strateškim in izvedbenim delom - primer zeleni sistem naselja

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Hvala za vašo pozornost

Povezave:

[Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 \(ReSPR50\) \(pisrs.si\)](#)

Kontakti:

blanka.bartol@gov.si

simona.persak-cvar@gov.si